

OLAY

(Edim, Sözleşmenin Yorumlanması, Sözleşme Eklerinin Durumu, Sebepsiz Zenginleşme, Borçlu Temerrüdü, Temerrüt Faizi)

DAVACI : E. K.

DAVALI : M. A.Ş.

DAVA KONUSU : İTİRAZIN İPTALİ

OLAYIN ÖZETİ

Davacı E. K. ile Davalı M. A. Ş. arasında 07.06.2012 tarihinde, 07.06.2013 tarihine kadar geçerli olmak üzere, ...bölgeleri "endeks okuma işleri" için, 2.852.081,76 TL. (KDV.siz) bedelin taahhüt edildiği, "yüklenici sözleşmesi" olarak isimlendirilen bir sözleşme akdedilmiştir.

Endeks okuma işinde kullanılacak olan endeksörler davalı şirket tarafından tedarik edilmiş ve bu cihazların kullanımının karşılığı olmak üzere, dava dilekçesinin ekinde (EK-2) anlaşıldığı üzere, birim fiyatın 120 TL. olarak gösterildiği endeksör kira bedelinin konusunu oluşturduğu toplam 16 adet fatura davalı tarafından düzenlenmiştir. Böylece, dava dilekçesine Ek-2 şeklinde sunulan toplam 16 adet fatura bedeli olarak 94.730,4 TL.'nin davacının hak ediş ödemelerinden mahsup edilerek tahsil edildiği anlaşılmaktadır.

Bunun üzerine, davacı, 15.03.2014 tarihli dilekçesiyle endeksör kiralari için kesilen bedelin iadesini davalıdan talep etmiş; davalı ise, bu talebi 06.08.2014 tarihli yazısı ile reddetmiştir. Yine, davacının 07.08.2014 tarih ve 24112 yevmiye nolu endeksör cihazı kira bedelinin yasal faiziyle birlikte iadesi talebini içeren ihtarnamesi, davalı tarafça 15.08.2014 tarihli yazı ile reddedilmiştir. Daha sonra, davacı tarafından 101.520,27 TL. asıl alacak tutarlı icra takibi (K. 5. İcra Müdürlüğü, 2015/XXX E.) başlatılması üzerine davalı tarafça takibe itiraz edilmiştir.

Nihayet, davacı tarafından 25.12.2014 tarihli dava dilekçesi ile davalı aleyhine fazlaya ilişkin hakların saklı tutulduğu belirtilerek 15.000 TL. için itirazın iptali davası kısmî dava şeklinde açılmış ve davalının % 20'den aşağı olmamak üzere inkar tazminatına mahkum edilmesi talep edilmiştir.

SÖZLEŞMENİN İLGİLİ HÜKÜMLERİ

Sözleşmenin "İşlerin Kontrolü" başlıklı 3.2 inci maddesinde ifade edildiği üzere, işveren şirket, iş süresince iş yerinde kontrol elemanı bulundurma imkânına sahiptir. Ayrıca, sözleşmenin 4.4 üncü maddesinde (davacı) yüklenicinin (davalı) işverenin direktiflerine uymak zorunda olduğu düzenlenmiştir.

Sözleşme ile bu sözleşmeyi oluşturan doküman ve ekler incelendiğinde, davacı ile davalı arasında endeksör cihazlarının yükleniciye (davacıya) teslimi karşılığı olarak bir kira bedeli kararlaştırıldığına ilişkin bir hüküm olmadığı anlaşılmıştır.

Sözleşmenin "İş Yeri Teslimi ve Şantiye Tesislerinin Kurulması" başlıklı 2.5 inci maddesinde ise, davalı şirketin, yüklenicinin başvurusu hâlinde sahibi olduğu tesis ve imkânlarından yüklenicinin bedeli karşılığında faydalanmasına izin verebileceği; bu durumda

kullanma bedeli olarak davalı şirketin belirleyeceği tutarlarda yüklenicinin hak edişlerinden kesinti yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Sözleşmenin 4.3 üncü maddesinin ilk cümlesine göre, aksi belirtilmedikçe, işlerin ifası ile ilgili olarak gerekli olabilecek her türlü malzeme, araç, ekipman, yardımcı malzeme, sarf malzemesi ve aksesuarlar yüklenici tarafından temin edilecektir. Aynı hükmün devamında ise, şirket tarafından temin edilerek yükleniciye teslim edileceği açıkça belirtilen araç, ekipman ve malzemelerin yüklenici tarafından işyerinde veya belirleneceği başka bir yerde teslim alınarak kendi malzemesiymiş gibi muhafaza altına alınacağı belirtilmiştir.

Sözleşmenin 1.2 inci maddesi gereğince “Özel ve Teknik Şartname” sözleşmenin ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilmiştir. Ayrıca, bu Şartname, herhangi bir çelişki ve tutarsızlık hâlinde sözleşmeden de öncelikli olarak değerlendirilip yorumlanır.

Özel ve Teknik Şartname'nin 6.11 inci maddesine göre, endeksör cihazlarının yedek pil ve şarj aleti ile birlikte sağlam şekilde yükleniciye (davacıya) teslim edileceği ve iş bitiminde sağlam şekilde teslim alınacağı düzenlenmiştir.

“Sözleşmeyi Oluşturan Dokümanlar ve Öncelikleri” başlıklı 1.2 nci maddesinde Yapı İşleri Genel Şartnamesi sözleşmeyi oluşturan doküman ve ekler kapsamında öngörülmemiştir.

TARAFLARIN İDDİA VE CEVAPLARI

I. Davacı Ebru Kavaklı vekili, 25.12.2014 tarihli dava dilekçesinde özetle;

1. Müvekkilinin, davalı şirket ile 07.06.2012 tarihinde, ...bölgeleri elektrik sayaçlarının endeks okuma işini konu alan bir yüklenici sözleşmesi imzaladığını,

2. Söz konusu sözleşmenin ayrılmaz bir parçası olan Teknik Şartnamenin 6.11 inci maddesine göre endeksör cihazlarının davalı tarafından temininin kararlaştırıldığını;

3. Ancak, davalının, endeksör kira bedeli adı altında faturalar düzenleyip müvekkilinin içeride bulunan hak ediş tutarından bu fatura bedellerini tahsil ettiğini,

4. Ekonomik olarak zayıf durumdaki müvekkilinin bu kesintilere rağmen işe devam edip itiraz edemediğini, 15.03.2014 tarihli dilekçesiyle ve 07.08.2014 tarihli ihtarnameyle kesilen bedelin iadesi için yapmış olduğu istemlerinin reddedildiğini iddia ederek;

a) K. 5. İcra Müdürlüğü'ndeki 2015/xxx E. sayılı dosyaya yapılan itirazın fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla 15.000 TL.lik kısmı bakımından kısmen iptali ile takibin devamına,

b) Davalının % 20'den aşağı olmamak üzere inkar tazminatı ödemeye mahkum edilmesine, masraf ve vekalet ücretinin davalı tarafa yükletilmesine,

karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

II. Davalı M. A.Ş. vekili, 21.1.2016 tarihli cevap dilekçesinde;

1. Müvekkili Şirketin 101.520,27 TL. asıl alacak tutarlı icra takibinin tamamına itiraz ettiğini,

2. Bu sebeple davacının itirazın iptali davasını kısmi dava olarak aamayacağını,

3. Davacının basiretli bir iş adamı gibi davranıp sözleşmeye uymakla yükümlü olduğunu,

4. Davacının endeks okuma işi için gereken makine, teçhizat ve sarf malzemelerini temin etmeyi sözleşmenin 4.2, 4.3 ve 8.3 nc maddeleri gereğince üstlendiğini,

5. Söz konusu yükümlülüğünü yerine getirmek için de mülkiyeti müvekkili Őirkete ait endeksör cihazlarını kira bedeli ödeyerek kullandığını,

6. Davacının kira bedelini geri alması hâlinde sebepsiz zenginleŐmiŐ olacağını,

7. Davacının hak ediş belgelerini ihtirazi kayıt ileri sürmeksizin imzaladığını,

8. Taraflar arasında delil sözleŐmesinin bulunduğunu, davacının icra takibinde haksız ve kötüniyetli olduğunu iddia ederek,

a) ncelikle davanın usulden reddine karar verilmesini; bu talebin reddi hâlinde ise davanın esastan reddine karar verilmesini;

b) haksız ve kötüniyetli olduğu ifade edilen davacının İİK. m. 67/II gereğince mahkemece reddedilecek meblağın %20'sinden az olmamak üzere davalı Őirkete tazminat ödemesine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına ve lehine vekalet creti takdir edilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

III. Davacı E. K. vekili, 11.03.2016 tarihli cevaba cevap dilekçesinde;

1. Dava dilekçesindeki ilgili Yargıtay kararlarına atıfla, süresi iinde ıslah yapılması kaydıyla davanın, kısmi dava olarak açılmasının mümkün olduğunu,

2. Sözleşme konusu iş için gerekli malzeme, araç ve ekipmanların temininin kural olarak kendisine ait olduğunu (m. 4.3); ancak, Teknik Şartname'nin 6.11 maddesi gereğince, endeksör cihazlarının temin yükümlülüğünün davalıda olduğunu,

3. Somut olayda ise davalının teminle yükümlü olduğu endeksör cihazlarının davacıya kiralanarak sözleşmeye aykırı bir Şekilde davalının müvekkili aleyhine zenginleŐtiđini,

4. Müvekkilinin hak ediş tutanaklarını ihtirazi kayıtsız imzalamıŐ olmasının, hak ediş tutarlarından kesilen tutarları istemesinden farklı olduğunu iddia ederek, davanın kabulüne karar verilmesi gerektiğini belirtmiŐtir.

IV. Davalı M. A.Ő. vekili 2. Cevap dilekçesinde,

1. Söz konusu davanın kısmî dava olarak açılmayacağını,
2. Davacının endeks okuma işi için gereken makine, teçhizat ve sarf malzemelerini temin etmeyi sözleşmeyle yükümlendiğinin,
3. Davacının bu yükümlülüğünü yerine getirmek amacıyla, müvekkilinin maliki olduğu endeksör cihazlarını kira bedeli karşılığında kullandığını,
4. Sözleşme (m. 8.3) gereğince yüklenicinin sözleşmeden doğan borçlarının hak edişlerinden kesilebileceğini,
5. Davacının basiretli bir iş adamı olarak sözleşmeye uymakla yükümlü olduğunu, hak ediş belgelerini ihtirazı kayıtsız imzalayan davacının sonradan itirazda bulunamayacağını iddia ederek, cevap dilekçesindeki taleplerini belirtip, davanın reddine ve davacının davalıya reddedilecek meblağın %20'sinden az olmamak üzere tazminat ödemesine karar verilmesini talep etmiştir.

TESPİTLER

1. Davalı taraf, endeksör kira bedeline ilişkin 31.07.2012-30.11.2013 tarihleri için 16 adet fatura düzenlemiştir.
2. Taraflar arasındaki sözleşmenin başlığı "Yüklenici Sözleşmesi" şeklindedir.
3. Tarafların Teknik Şartnamede imzaları bulunmamaktadır. Ancak, yüklenici sözleşmesine göre, Teknik Şartname sözleşmenin ayrılmaz bir parçası olarak ifade edilmiştir.
4. Sözleşmenin hakediş ödemelerine ilişkin 7.1 inci maddesinde ödeme zamanlarının taraflarca kararlaştırılmadığı görülmektedir.